

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXXIII. évfolyam

2022. április-május-június

576. szám

Gondolatok a Magyar Hősök Emléknapja kapcsán

Már egészen kisgyermekkorban rácsodálkoz(hat)unk arra, hogy elődeink mennyi vérébe, küzdelmébe és áldozatába került, hogy ma így és itt lehetünk, élhetünk. Szép tanúi ennek a küzdelemnek, hogy ma Magyarországon szinte minden településen kiemelt helyet foglalnak el az elesett hősökre emlékeztető szobrok, útmenti keresztek, emlékművek. Számomra mindig megrendítő olvasni az ismeretlen neveket, s ha egymást hasonló vezetéknevek követik, azt gondolni, hogy talán édesapa-fia, vagy testvérek lehettek az illetők... Majd továbbvinni a gondolatot. És lelki szemeim előtt meglátni a gyászoló, kisírt szemű édesanyákat, gyermekeket, hitveseket, testvéreket...

Még ma is sokszor bevillan a keleti frontot, majd a szovjetfogságot megjárt nagyapám arckifejezése, amikor aziránt érdeklődtünk testvéremmel, hogy *Papa, te öltél-e a háborúban?* Egyszerű gyermekként azt hittük, ez tesz hőssé valakit. Ő hol pirulva, hol elsápadva félszegen, határozatlanul mondta: „*Nem?*”. Sok évvel a halála után, már felnőttfejjel rendezve iratait, kiderült, hogy több hónapot az első vonalban töltött... így ma én pironkodom akkori gyermeki kérdésemen. Vagy nagymamám, akinek pipereasztalán egy fess katonatiszt képe állt, szélére egy kis nemzetiszín szalag volt erősítve: ludovikás bátyja, aki a háború utolsó napjaiban halt hősi halált. Sokszor eltűnődöm, mi lett volna, ha a végzetes golyó akkor célt téveszt? A kérdés talán könnyen megválaszolható: tisztii évfolyamtársai, köztük a legjobb barátja és bajtársa is részt vett a hazai kommunistaellenes mozgalomban, közülük többen a bitófán haltak meg a ludovikás „*A Hazáért mindhalálig!*” kiáltással búcsúzva az élet-

**Hadak Útján Bajtársi Híradó -
A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének
tájékoztatója. Indult 1949 áprilisában
Ausztriában ill. Bajorországban, "MHBK
Központi Tájékoztató" címen.
Az MHBK-t alapította Zákó András m.kir.
vezérőrnagy Innsbruckban ill. Klagenfurtban
1947-48-ban.**

**World Federation of Hungarian Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**
Megjelenik negyedévenként, ISSN 0847-2599
Kiadó és szerkesztő/Publisher and Editor: Dr.
Tóth Gergely, MHBK központi vezető
Nyomda/Printing: Terc, Budapest
Pénztáros és elosztó: Borbás Erzsébet

A szerkesztő levelezési címe:

Dr. Tóth Gergely

801 S. Federal Hwy., #205

Pompano Beach, FL 33062, USA

Email: hadakutjan@yahoo.com

Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük
sima word-formátumban elküldeni.

**Kérünk minden címváltozást is a fenti
emailcímen bejelenteni.**

Minden lapfenntartási hozzájárulást, Zrínyi

Alap járadékot kérünk az alábbi címekre
kiállítani, lehetőleg USA dollárban:

1. USA/Kanada csekken: egyelőre
Gergely Toth névre kiállítva, a szerkesztő
címére postázva (a Memo-ba: MHBK)

2. Banki átutalással az USA-ból:

Routing nr. [for Wire transfers]: 021000021

Account nr.: 638360377

(Routing nr. [for ACH transactions]: 267084131)

3. Banki átutalással máshonnan:

Swift code: CHASUS33

Account nr.: 638360377

(JPMorgan Chase Bank, 383 Madison Ave., New
York, NY 10017)

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

Március, június, szeptember ill. december 1.

Az időről-időre fellépő helyhiány kapcsán
megértésüket kérjük, amennyiben lehet, a
beküldött anyagot a következő számokban
közöljük.

A tartalomból:

-Elhunyt buffalo-i csoportunk korábbi vezetője

-Az emigrációs csoportok hírei

-Eltemették Sujánszky Jenőt

-Hőseinkre emlékeztünk

-Megemlékezések, programok a tavasz folyamán

-Halálhírek, méltatások, rövid hírek, levelek

től. Rákosi és társai tudták, nem elég, ha elhallgattatják, megsemmisítik őket, ki kell törölni még az emléküket is. Az életben maradtak pedig hallgatásra kényszerítve kopjanak ki az életből, hiszen a bolsevik rendszer számára csak a „felszabadító” szovjet hadsereg tagjai lehettek hősök. Tudták, hogy május utolsó vasárnapja évtizedek óta a Magyar Hősök emléknapja volt, amelyet először 1917-ben, majd 1924-ben is törvénybe iktattak. Talán nem véletlen, hogy a Moszkvából hazatérő Rákosi és kikkje uralma alatt itthon 1953-tól már a Nemzetközi Gyermekeknap lett május utolsó vasárnapja, erősítve a jövő generációjában a „nemzetköziséget”.

Miközben itthon nagy titokban, csak a lelkek mélyén egyénileg emlékeztek a Hősökre, addig az emigráció Nyugaton őrtálló tagjai, volt katonák, csendőrök, rendőrök, tisztviselők és utódaik összefogva évről-évre hűségesen, nyíltan megemlékeztek elesett elődjeikről és bajtársaikról. Ebben elvitathatatlan érdeme volt a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének. Az MHBK azonban nemcsak megemlékezett. Az évtizedes küzdelemben az MHBK több tagja a szabadságát, sőt az életét is áldozta a magyar Haza kommunizmus alóli felszabadításáért. Akik titkos akciók során igyekeztek összeköttetésbe lépni a hazai ellenállóséjtekkel; akik hitték, és fent akarták tartani a reményt, hogy felvirrad még a szabad Magyarország hajnala. – Rájuk nemsokára már emléktábla fog emlékeztetni Budapesten.

2021-ben ismét törvénybe lett iktatva a Magyar Hősök emléknapja. S talán nem is baj, hogy a gyermekeknapp mellé került az ünnep: hiszen fontos az utód elé állítanunk a dicső elődöket. Hiszen az elődök ismerete nélkül nem várható el, főleg külföldön, hogy fiataljaink szívében-lelkében gyökeret verjen a magyarságtudat, a magyar karakter.

Kik a hősök? Nehéz pontosan megfogalmazni. Katonák, civilek, férfiak, asszonyok, nők és gyermekek... Missuray-Krúg Lajos megfogalmazásában, ők azok, *"... akiknek semmijük sem volt, csak jobb jövőre jogosult lelki felkészültségük és puszta életük, s azt is dús marokkal szórták fajtájukért. Honnan jöttek? Ki küldte őket? Nem jöttek sehonnan, nem küldte őket senki. Úgy nőttek ki az áldott magyar rögökből! Éltek, küzdöttek és meghaltak. De emléküik fészket rakott a szíveikbe. Hazajáró lelkükből kóborgó szél támad és megkopogtat minden ablakot. Hunyó zsarát mellett megszületnek újabb hősrégék, mert magukbaroskadt, tépettlelkű magyarok róluk mesélgetnek fiaiknak!"*

Szerencsére ma nem kell vértanúnak lennünk. Hősök lehetünk a mindennapi életünkben, ha feladatainkat és hivatásunkat híven és becsülettel teljesítjük a Haza és a világon szétszóródott magyarság megmaradásában és szolgálatában. A katolikus ének strófájával könyörögve: *„Hadd legyünk mink is tiszták, hősök, szentek: Hazánkat így mentsd meg!”*

Török Ádám történész
2022. május 24, Pomáz

Tisztelt Bajtársak, kedves Olvasóink, az MHBK támogatói,

reméljük, mindnyájukra szép nyáreleji időjárás köszöntött!

Amint korábbi számainkból tudják, emléktáblát szándékozunk állítani Budapesten a 75 éves MHBK tiszteletére. A márványtábla időközben – elsősorban pénztárosunk, Borbás Erzsébet fáradozásainak köszönhetően – elkészült, a felállítás helye pedig az ősszel véglegesül. A tábla szövege:

A magyar királyi honvédség emigrációba kényszerült egykori tagjai 1947-ben megszervezték a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségét. Első központi vezetője v. Zákó András vezérőrnagy volt. Hagyományőrző csoportjai még ma is négy földrészen működnek. Lapja, a 'Hadak Útján' őrzi a tagok emlékét, akik elveszítették hazájukat, de szülőhazájuk nem veszítette el őket. Örök emlékül nekik, akik soha nem feledték katonai esküjüket.

„A Hazáért mindhalálig”

MHBK 2022

Fényképe itt látható:

Az e célra eddig beérkezett hozzájárulásokat hálásan köszönjük!

Az eredetileg május 31-ig meghirdetett adománygyűjtésünket a nyár végéig meghosszabbítjuk.

Adományait a helyi megbízottakon kívül (Dobozy István – Adelaide, Forrai Levente – Toronto, Dr. Tóth Gergely – USA) közvetlenül a pénztárosunk által kezelt budapesti bankszámlára is utalhatják, ha így egyszerűbb. Ennek a számlának az adatai:

Nagy Judit Eszter, 1222 Budapest, Tüzér utca 3

Számlaszám: 11773119-01049338

IBAN: HU83117731190104933800000000

BIC (SWIFT) kód: OTPVHUHB

Köszönettel,
Dr. Tóth Gergely, kp. vezető

Argentína jelentkezik

Jakab Nándor VRNT, Buenos Aires-i MHBK-tagunk, barátunk és olvasónk, az azóta megszűnt ottani “Czetz János Főcsoportunk” tisztségviselője küldött be néhány adalékot az argentin emigrációba kényszerült m. kir. csendőrökről, elsősorban atyai barátjával, Dr. Kassai József századossal kapcsolatban és emlékére. Ahogy írja, “Hiszem, hogy az eltelt idő mit sem von le megérdemelt posztumusz tiszteletadási és elismerési kötelességünkből azok számára, akik életüket – odahaza és az emigrációban is - Magyarország szolgálatának szentelték”. Kassai százados Budapest-Rákosligeten született 1916. június 27.-én, honvéd eskütétele 1934-ben volt, a csendőresküt 1943-ban tette le. 1949-ben érkezett Argentínába, 2005. január 2-án hunyt el, s Nándor ismeretei szerint ő volt az utolsó magyar tiszt az abba az országba került csendőrök között.

A Nándor által küldött anyag különösen értékes része egy a Kassai százados által összeállított névsor, mely az argentinai m. kir. csendőrtisztek nevét tartalmazza, hiszen a történelem viharai miatt az emigrációba kényszerültekről való ismereteink sokszor hiányosak. Ennek másolatát alább közöljük, Nándornak pedig köszönjük, hogy ránk gondolt!

CSENDŐR TISZTEK ARGENTINÁBAN

FORM 7006 6 - AD ASTRA

1947 -

SORSZÁM	VEZETÉK ÉS KERESZTNÉV	RENDFOKOZAT	ELHALÁLOZÁS IDEJE (HOL ÉLT)
---------	-----------------------	-------------	--------------------------------

1	PINTÉR ALADÁR	NYUG. ÁLLOMÁNYU EZREDES	+
2	V. VATTAY FERENC	✓	+15/06/88
3	ORBÁN LÁSZLÓ	EZREDES	+
4	REZSÓHAZY BOLDIZSÁR	✓	+ (ALEXANIA)
5	V. GERENCSEI JENŐ	✓	+ (SUIZA)
6	DR. ENDRÓDY BARNABÁS	✓	6 +
7	BESENYI KÁROLY	ŐRNAGY	+
8	KÖNCZEY GYULA	✓	2) + 1994
9	BODUR GYULA	SZÁZADOS	+ 1991
10	DR. DECLEVA DÉNES	✓	+ 25/05/96
11	DR. RAKOVSKY ANTAL	✓	+
12	DR. VÁRHELYI TIBOR	✓	+19/08/86
13	DR. CSIK DIODOR	✓	+09/02/91
14	DR. KÉPIRO SÁNDOR	✓	BUDAPEST
15	DR. SPÁNYI JÓZSEF	✓	+
16	NAGYVÁNYI ÖDÖN	✓	+10/04/90
17	DR. KASSAI JÓZSEF	✓	9+1GH. BUENOS AIRES
18	DR. VÁRNAI ISTVÁN	FŐHADNAGY	+2. FEB 2005
19	BOTOND LÁSZLÓ	✓	+04/11/96
20	KULIFAY LÁSZLÓ	✓	+
21	V. BENKŐ JÓZSEF	✓	+
22	PAPP JENŐ	✓	5 + 23/12/85
23	PINTER ALADÁR	HADNAGY	KANADA
24	TERESKEY JÓZSEF	✓	2) + 15.11.1996
25	MADARÁSZ ERNŐ GH. SZDS	ÖSSZESEN	25

Atueflem 2004. augusztus 6.

2003 APRILIS / KANADA

Olvasói válasz Sydney-ből az előző számunkban megjelent naplórészletekre (özv. Benedek Lászlóné Micsinay Mária (Buenos Aires): Részletek édesanyám naplójából). Beküldte Goór György (szül. 1926), az MHBK New South Wales-i főcsoportjának volt vezetője, a kp.-i vezető volt ausztráliai helyettese, hadapródiskolás, 1944. november 15-én avatott híradó zászlós, magyar közösségi vezető, cserkésztámogató, manapság a sydney-i Szt. Erzsébet Magyar Idősek Otthona lakója.

Tisztelt Központi Vezető Úr! Kedves Gergő!

Nagyon szépen köszönöm a Hadak Útján legfrissebb számát, mely most is történelmi jellegű híreket tartalmaz. Sujánszky Jenő élete hű példája annak, hogy milyen fiatalokat termelt ki a két háború közötti korszak, az 56-os Pesti srác elődjeként. Nem ismertem Jenőt, csak tudtam, hogy messze átlagon felüli hazaszeretet fűtötte a lelkét. Nyugodjék békében!

Akit nagyon jó ismerem, tisztellek és becsülök, annak ellenére, hogy soha nem találkoztunk, az Benedek Marika. Ő a Buenos-Aires-i magyar társadalom egyik vezető csillaga. A Külföldi Magyar Cserkész Szövetség egyik vezető tagja, és ismeretségünk is onnan ered. A 60-as években, mikor gyermekeim magyar cserkészek lettek, ő volt a tanulmányi vezetőtisz. Felügyelete kiterjedt négy földrész magyar cserkészeinek magyarnyelv-tudására és a lehetőség szerinti nyelvtani tökéletességére. Munkájának sikeres eredménye az, hogy még ma is, a Hazától távoli életünk 77. évében, a külföldön született magyar származású gyerekek magyarul beszélnek, énekelnek, szórakoznak, táboroznak és cserkészkednek. Marika nagyszerű magyar asszony, kiváló magyar cserkész tisz. Minden elismerést megérdemel.

Gondolom ezt Te is tudod és ezért kérted meg édesanyja naplójának közlésére. A napló Mikes Kelemen leveleivel egyenértékű, történelmi vagyon. A XX.század történetét lehetetlen megírni az ilyen részletesen megörökített adatok nélkül. Köszönöm, hogy elolvashattam.

Tiszteletteljes bajtársi szeretettel Gyurka

Benedekné Mária válasza pedig: Kedves Gergő! Nagyon meghatótt amit Goór Gyurka írt. Köszönöm, hogy választát megosztottad velem. Valóban nagyon régen ismerjük egymást és annak dacára, hogy soha nem találkozunk, mély barátság alakult ki köztünk. Egyben téved: nem a 60-as években, hanem 1979-től 1999-ig voltam tanfelügyelő. Szeretettel üdvözöllek: Marika

Elhunyt buffalói csoportunk volt vezetője

Tarnóy Éva tagtársunk, az ottani magyar közösség oszlopos tagja jelentette, hogy elhunyt **Mazepa Róbert**, buffalói (New York állam) csoportunk korábbi vezetője. 1926-ban született, lelkes székely ember volt. Május 27-én temették, a Jóisten nyugosztalja. Az alábbi méltatást ottani tagunk, Horváth Erzsébet küldte

be, köszönjük szépen:

Életének 95. évében, 2022. május 22.-án Buffalóban elhunyt Mazepa Róbert. Kézdivásárhelyen született 1926. július 4-én. A magyar lelkületet innen hozta magával, amikor magyar történelmet már csak az erdei kirándulásokon taníthatott a magyar tanár. Tehetségét a matematikához felismerve tanára tanácsára a család felköltözött Budapestre, hogy ott folytassa tanulmányait.

Gépészmérnök-hallgatóként 1956-ban részt vett azon a műegyetemi diákgyűlésen Budapesten, ahol társaival megfogalmazták és felolvasták a 16 pontba foglalt követeléseiket. Lelkesen részt vett a forradalomban is. Annak leverése után családjával menekülnie kellett. Viszontagságos körülmények között, az ávósok tüzeiben jutottak át Ausztriába, Salzburgba, majd az Egyesült Államokba, a Camp Kilmer fogadótáborba. Gépészmérnökként dolgozott Baltimore-ban, Chicagóban és Syracuse-ban. Legkedvesebb munkája a Niagara Airforce Base-en volt, onnan ment nyugdíjba is. Nagyon szerette a repülőket és a repülést. Már 16 éves korában vitorlázó géppel repült Ferihegyen egy klubbal. A vitorlázó-repülés maradt kedvenc időtöltése, egészen 84 éves koráig. A szülőföld, az anyanyelv és a magyar zene szeretetét adta át nemcsak családjának, de egész környezetének is. A Buffalói Magyar Haz vezetőségének is tagja volt s mindvégig lelkes támogatója volt. Gyászolja három lánya, nyolc unokája, 14 dédunokája és a buffalói magyar közösség.

**Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztráliai „Zákó András”
főcsoport vezetője, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettese, a Szent
László Társaság (1861) és Rend ausztráliai törzsszéktartója jelentéseiből Adelaide-
ből, a helyi MHBK Értesítő 2022 április-május-júniusi számából, kivonatosan:**

Tisztelt Bajtársak!

A Budapesten elhelyezendő MHBK emléktábla 75 évre emlékeztet minket vissza. Közösségünk az elejétől fogva fontosnak tartotta a kapcsolat fenntartását a közös cél megerősítésére. A Haza szeretete továbbra is nehéz munkát igényelt, amikor a tagoknak sok nehézséggel kellett megküzdenie a saját megélhetésük érdekében. Az idők változtak, de feladataink ugyanazok: emlékezés és felszólalás a Nemzet érdekében; egymás segítése; a fiatalság nevelése; idősödő korunkban az együttlét biztosítása.

A mai fiatalok a holnap családapái és családayái lesznek. Ha a jövő családjaiért akarunk valamit tenni, akkor segítenünk kell a mai gyerekeket és fiatalokat, hogy felfogásuk és személyes értékrendjük alkalmas legyen a boldog, kiegyensúlyozott családi élet kialakítására. A velük töltött idő minden percében lehetséges egy emlék megörökítése, jövőbeni kitartásuk megerősítésére. Az MHBK ifjúsági csoportunk éveken át ezt a nevelést kapta szüleinktől és a sokat fáradozó Bajtársaktól. Napjainkban is többször elbeszélgetünk ezekről az időkről. Nem tudom eléggé hangsúlyozni az ifjúsággal való törődés fontosságát. Gratulálunk azoknak, akik továbbra is sok áldozattal dolgoznak a nevelés érdekében egyházaink, a Magyar Iskola, a magyar cserkészlet és a néptáncsoport keretében.

Hőseink emlékére

Gondoljunk a Hazánkat védő hősökre és mindazokra, akik a mi életünkben kedvesek voltak hozzánk.

A magyar államalapítás a Kárpát-medencében végleges letelepítést jelentett az oltalmat nyújtó természetes határok kihasználásával. De ezt a szép országot nem csak építeni kellett, hanem meg is kellett védeni. Különböző népek betörése többször feldúlta. Milliók áldozták életüket hazájuk és a nyugati keresztény kultúra védelmében.

A XIX. században az osztrák elnyomás ellen való harc kapcsán nem csak a hőiesen harcoló ifjúságra, hanem mártírjainkra is gondolnunk kell. Később az Osztrák-Magyar Monarchia vezetése jólétet teremtett,

azonban a béke ismét nem tartott sokáig. Rövidesen kitörnek a világháborúk és az 56-os Szabadságharc. De a magyarság mindig talpraáll. A szabadságot sohasem ingyen kaptuk, mindig szenvedésből született. Hőseinkre emlékezve visszagondolunk azokra az időkre, amiket régi jó békebeli éveknél nevezünk. Ezek voltak a háború előtti idők, amikor emléke vezette és bátorította a Magyar Nemzetet a további küzdelemre.

Több irodalmi forrásban olvastam, hogy sajnálatos tény az, hogy mi magyarok a múltban keveset törődünk keleti rokonnépeinkkel. Csak egyesek kezdték keresni a velük való kapcsolatot, amikor rádöbrentek, hogy szép hazánkat azok a nyugati népek rombolták szét és tettek függővé, akikben bízunk, s akiknek érdekeiért annyit áldoztunk évszázados harcokban hullatott magyar vérrrel. Becsületben és erényben nagyok maradtunk ő előttük is, hisz folyton dícsérték vitézségünket és lovagiasságunkat, de mindig kihasználták minket és a bajban cserben hagytak, ígért segítségüket nem adták meg.

Egy tokiói japán térképen, amelyet az ottani tudós társaság adott ki, élénk piros színnel fel van tüntetve Magyarország, mint a turáni népek legnyugatabbi védőbástyája. A japán tudós, aki ezt a térképet idézte, a következő megjegyzést tette hozzá: *„Őnök nem is tudják, hogy mily nagy és dicső nemzetnek a tagjai, kikre még feladat vár.”*

Ha elmélkedünk zivataros történelmünkön, a magyarság szentjein és az elszakított területeken, ahol „Csonka”-Magyarország elvesztette a lakosság kétharmadát és a védelmet nyújtó Kárpátok természetes hegykoszorúját, akkor beláthatjuk, hogy hosszadalmas harcunknak még nincs vége. Igen, mi reánk, a Magyar Nemzetre, még feladat vár. Forduljunk irgalmas Istenünkhöz, hogy továbbra is vezessen minket.

Köszönöm tagjainknak és minden jóakarátú embernek, hogy a nehézségek ellenére kitartanak és segítenek munkánk elvégzésében. A mai világban nagyon kedvezőnek látszik a könnyelmű és önző életforma és a vágy, hogy mindig boldogok legyünk ezen a földön, elhanyagolva a szeretetet és a szolgálat gyakorlását. Ennek ellenére tudnunk kell, hogy Isten arra teremtett minket, hogy Őt megismerjük, szeressük és szolgáljuk, és Vele legyünk boldogok mindörökké a Mennysországon.

Hazánk és Nemzetünk érdekeinek védelmében vívott szellemi harcunkban, immár 75 éve az emigrációban, számaink csökkennek és szolgálatunk gyengül. Hálát adunk Neki azért, hogy a magyar földön élő honfitársaink szívében továbbra is megvan a hit, a szeretet és az akarat a szolgálat teljesítésére.

Hősök napi megemlékezésünket május 29-én tartottuk.

Idézetek Dobozy István csoportvezető aznapi beszédéből: „Ebben az évben a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK) megalakulásának 75. évfordulóját ünnepeljük. Én magam is az alakulás évében, 1947-ben születtem. Az idősebbek tagjaink közül átérték a háborút és a menekülés eseményeit. (...) Mielőtt rátérek a Hősök napi megemlékezésre engedjék meg, hogy röviden angolul ismertessem az MHBK megalakulását.

The peaceful life of Hungary, as in so many other countries, was disturbed by the Second World War and Hungarians were drawn into fight, for what was not their war, but for the protection of the nation. Many soldiers and civilians died, woman and children shamed and the country torn apart. The start of communism came with executions and prison camps for many. The soldiers and civilians had no choice, but to leave the country with their families to escape the horror, which overshadowed their beloved homeland.

In 1947 these soldiers in war camps in Germany formed a group, The Hungarian Veterans Association (MHBK), in case they were needed for further action, to keep in touch and to support each other, by sharing their hardships. As their last hope, for any political change did not occur, and the situation for their families worsened, the transportations started to North and South America and Australia. The start was difficult with unfamiliar culture and language problems.

The members' common beliefs were Christianity, the deep love for their homeland, holding remembrance celebrations for those who lost their lives for freedom, fighting against communism and the decision, of losing two thirds of Hungarian land to neighbouring countries, through which millions of Hungarians were isolated. Over the years the MHBK members throughout the world have shown their loyalty for their country by remembering their heroes. The construction of the Memorial dedicated by the Hungarians in Adelaide, in the Club's front yard, was initiated by the MHBK. This is acknowledged on the plaque of the Memorial. The MHBK is an ageing group where caring and supporting becomes so important for sharing each other's happiness and sorrows.

Dobozy István VRNT, Főcsoportvezető, 2022. május 15.

Magyar lovasok és lovak Venezuelában

Krammerer Egon (Venezuela) egykori marosvásárhelyi huszár hadapród néhány évvel ezelőtti összeállítása. Beküldte: v. Zsákai Marietta.

Lovasok

Vajna Kálmán (volt tü. hdp.) + Az IBM -nél dolgozott Venezuelában, az USA-ban és Japánban. Sikeres, tehetséges lovas.

Dózsa-Jakab Zsiga (*1927, +2012, volt pécsi hdp.), a sógorom. Itt hosszú, kemény munkával komoly fotózlet-láncot épített. Tulajdonképpen ő kezdte a családban a lovaglást.

Kammerer Ferenc, a fiam (1957-2012). Mint biztosítási ügynök kezdte, egy éven belül saját brókerirodát nyitott az akkoriban legjobb helyen Caracasban. Rengeteget dolgozott. A hétvégeken concourokat szervezett Venezuelában, Kolumbiában, Ecuadorban. Úgy ugratásban, mint dresszázsban több éven keresztül nemzeti bajnok volt. Több esetben meghívták Mexikóba és Peruba is. Két saját lóval végiglovagolta az USA ugró-concourjait Miamitól Lake Placidig. Aztán jött Venezuelában a "krach". Éppen az USA-ban volt lovakkal. Zárolták az összes bankot. 18 éves kora óta egy fillért nem kapott tőlünk, de akkor úgy kellett kiváltanunk. Venezuelában a bankok és biztosítók tönkrementek, nem fizették ki az ügyfeleket. Nemsokára eladott Carcasban mindent, vett egy ranchot és elkezdett lovat tenyészteni. Én mondtam, hogy lovakkal csak kevesen válnak sikeressé. Lassan ő is rájött és marhahizlálásra adta a fejét. 2012. május 22-én szívrohamban meghalt... Ránk maradt a ranch, ami Caracastól 300 km-re van. Gusztáv fiammal (építőmérnök) próbálunk valamit csinálni vele. Miután Venezuelában mindenki azt csinálja, amihez nem ért, talán nekünk is sikerül.

Abaffy Gyurka (volt huszár szds.) +. Lovaglótanár volt, először a katonáknál, azután a Club Hipicoban Caracasban, ahol ő volt Pancho fiam tanára.

Fedák István. Sikeres üzletember. Gyönyörű gazdasága, botanikus parkja és Shgia tenyészete van.

A kétgenerációs parcours

A Caracas Country Clubban minden évben rendeznek concourt (ami inkább egy cirkusz), ahol sokszor egész családok vesznek részt. Mi a Club Hipico de Caracas tagjai voltunk.

1976-ban Pancho fiam már nemzetközileg ismert lovas volt, mind ugrásban, mind dresszázsban, s elkezdte rágni a fületem, hogy vegyünk részt. Nem sok kedvem volt 32 év után neveltség tárgya lenni, de miután a fiam tőlem is örkölhette a lovak iránti rajongást, beleegyeztem. Nemhogy lovam nem volt sohasem, de se csizmám, se egyéb ruhám sem. De mindent megszereztek. Vajna Kálmán, volt tü. hdp. adta Betyárt, amit Pancho már rendszeresen lovagolt a concourokon. A másikat az ő egyik barátnője kölcsönözte. Panchót mindenki ismerte, de engem soha senki nem látott lovon, várták tehát a spektakulumot. Mindegyikünk

kétszer ment át egy 1.1 m vadász-parcouron, ami nem sok gondolkozási időt enged. Mindenki meglepetésére mind a kétszer a legjobb időt értük el, hiba nélkül. Indult egy venéz huszárezredes is a fiával, de az öreg (nálam fiatalabb volt) sajnos leesett a lóról, mert a szurkolás alatt túl sokat ivott.

Krammerer Egon huszár hadapród Marosvásárhelyen. Forrás: Zsákai M.

A lovak

Fenegyerek. A sógorom, Dózsa-Jakab Zsiga (volt pécsi hdp.) vette egy Pécs környéki gazdaságban. Kedves, jóformájú gidrán típus volt, de járása nem volt. Ugrásra vették, de nem ment senkivel, pedig sokan próbálták. Végül felajánlották nekem. Talán másfél év múlva egy reggel ott bámészkodott egy ismeretlen kislány, egy frissen érettségizett belga lány, Danielle, aki látogatóba jött Venezuelába. Kérdeztem, szeretné-e Fenegyereket kipróbálni, persze igennel válaszolt. Erre hazaküldtem, hogy szerezzen ruhát másnapra. Hagytam lovagolni és meglepően jól megértették egymást. Danielle ugrásváltást egyenként csak ritkán csinált azelőtt, Fenegyerek viszont simán váltott háromra, kettőre és egyenként, hiba nélkül. Concour-szezon volt, két hét múlva beirattam M-kategóriába, ahol egy venéz huszárezredes, Domingo Rojas, és Pancho indult. A bírók többsége katona volt. Danielle lett az első, Pancho a második, az alezredes pedig a sapkáját földhözvágva elrohant a díjkiosztás előtt.

Danielle még két concouron lett első. Erre Pancho is figyelte és elkezdte sikerrel concourizálni Fenegyereket. -Volt ott egy őrnagy is, Rubén Rojas (a fentinek az öccse), aki akkor a legjobb lovas volt Venezuelában, az akkori államelnök veje, s aki vett magának egy jójárású S-kategóriás lovat Chilében. Közte és Pancho között zajlott az örökös vetélkedés. Pancho csak kétszer győzte le Fenegyerekkel S-ben, mert Rojas az egyes ugrásváltással megbolondította a lovát. (Rubént ismertük hadnagykora óta, s amikor tábornok lett, jöttem rá, milyen vén lettem, mert én tegeztem, ő pedig Señor Kammerernek szólított.)

Betyár. Vajna Kálmán IBM-zseni vette, Pancho lovagolta a concourokon.

Ametiszt. Hatalmas ló volt, nagy lehetőségekkel. Pechére rossz kezekbe került. Egy léha papa a haszontalan lányának vette. Ezt is Panchonak adták, hogy próbálja ki. Panchonak tetszett, de nem szívelte a tulajdonosait. A lóból így aztán semmi sem lett. Aztán még vagy három magyar ló jött Venezuelába, de azokat is, mint a legtöbb embert, elnyelték a trópusok...

Szeretettel köszöntjük Magyarországot sorozatban immár negyedszer újraválasztott miniszterelnökét és kormányát, és a Jóisten áldását kívánjuk folytatódó nemzet- és országépítő munkájukra!

Újra katonai képzés a Ludovikán

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem rektorának döntése alapján a katonai felsővezető (vezérkari) képzés a Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campusról a Ludovika Campus Főépületébe költözött. A legmagasabb szintű katonai képzést végző Felsőfokú Vezetőképző Intézet 2022. április 1-től a képzéshez méltó helyen folytatja tovább a majd 30 évre visszanyúló oktatásszervezői munkáját.

Dr. Pohl Árpád dandártábornok, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja megnyitójában további tartalmas és hasznos tanulmányokat kívánva köszöntötte a Katonai Felsővezető Szakirányú Továbbképzési Szak 31. tancsoportjának hallgatóit abban az épületben, amely már 150 éve a magyar nemzeti tisztképzés szimbóluma.

Szöveg és kép: Kovács Ferenc ezredes. Beküldte: Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke

Azt, hogy a Ludovika épületében ismét tisztképzés is folyik, felfoghatjuk a rend bizonyos fokú visszaállásának is! – a szerk.

A Honvéd Hagyományőrző Egyesület 2022. évi küldött-közgyűlése

A HOHE, Alapszabálya értelmében minden évben megtartja éves küldött-értekezletét. Idén április 30-án, Budapesten a Kerepesi úti székhelyén tartottuk meg ezt a 2021. évi beszámoló és 2022. évi feladatszabó közgyűlést. Lévai Miklós nyá. alezredes, a HOHE elnöke köszöntötte a megjelent vendégeket, a területi szervezetek vezetőit és a küldötteket. Az elnök felidézte, hogy a szervezet nehéz két esztendőn van túl a világjárvány hatásai következtében. Lévai alezredes a jelenlévőkkel, hogy a rendelkezésre álló nyilvántartások alapján a HOHE igazolt taglétszáma jelenleg 110 fő, a delegált küldöttek pedig 30 fővel vannak jelen, a küldöttgyűlés tehát határozatképes.

Az elnök Böhm Martint, elnökségünk tagját kérte fel a közgyűlés levezető elnökének. Néhány tagtársunk az előző küldöttértekezlet óta elhunyt. Felállva, néma főhajtással tisztelegtünk emlékük előtt.

A levezető elnök ezt követően köszöntötte a közgyűlés meghívott vendégeit. A rendezvényt meghívásunk elfogadásával megtisztelték:

a HM Társadalmi Kapcsolatok és Életpálya Menedzsment Főosztály főosztályvezető képviselőjében Ignáth Zsolt alezredes, a MH Kiképzési és Nyilvántartó Parancsnokság törzsfőnöke, a Társadalmi Kapcsolatok Osztály megbízott osztályvezetője; a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnoka képviselőjében Dr. Papp Ferenc ezredes, a HIM Katonai és Hadisírgondozó Igazgatóság igazgatója; a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége elnöke képviselőjében Berdó Gábor Károly nyá. százados, a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség elnöke, a BEOSZ elnökségi tagja; valamint Prof. Dr. Szakály Sándor, a HOHE tiszteletbeli elnöke.

A jelenlévő vendégek külön-külön köszöntötték a küldött-közgyűlés résztvevőit. Elmondták, hogy a HOHE elnöke és az egyesület mindenkor számíthat a támogatásukra, és feladataik megoldásában segítséget nyújtanak a jövőben is.

Ezt követően a levezető elnök ismertette a meghirdetett napirendi pontokat, és a közgyűlés megkezdte munkáját. A közgyűlésen a HOHE és a Szent László Hadosztály-Honvéd Hagyományőrző Egyesület (Szolnok) együttműködési megállapodást kötött, melyet a két szervezet elnöke, Lévai Miklós nyá. alezredes és Nagy István Péter tartalékos főhadnagy írtak alá. A két szervezet közös célul tűzte ki, hogy a magyar honvéd hagyományok minél hitelesebben kerüljenek megjelenítésre a különböző társadalmi rendezvényeken és ünnepeken. Ezután a HOHE elnöke HOHE Jubileumi Emlékkereszt kitüntetések és HOHE Emlékérmeket adott át az átlagon felüli hagyományőrző tevékenységet végzett bajtársak részére.

A HOHE elnöke beszámolt a szervezet 2021. évi eseményeiről, eredményeiről, illetve a kitűzött feladatok végrehajtását értékelte. Az elmúlt év hagyományörző tevékenységéről Ugray Csaba HOHE elnökségi tag készítette vetített képes beszámolót, melyet távollétében Lévai alezredes kommentált. Ezt követően az Egyesület 2021. évi gazdálkodás számszerű alakulásáról számolt be Bánsági Miklós, a Felügyelő Bizottság elnöke, és tett jelentést a HOHE FB munkájáról.

Ezt követte a beszámoló feletti vita és a hozzászólások, valamint a beszámoló elfogadása határozathozattal.

A levezető elnök ismertette, majd beterjesztette vitára és a vitát követően elfogadásra a HOHE 2022. évi feladattervét, amelyet a küldöttek határozathozattal elfogadtak. Utolsó napirendi pontként a HOHE Területi Szervezetek vezetői is beszámoltak az általuk végzett munkáról. Beszéltek az eltelt időszak fontosabb eseményeiről, az elvégzett hagyományörző feladatokról, a létszámhelyzetről.

A rendezvény végén Lévai alezredes megköszönte mindenkinek a végzett munkát, jó egészséget és szerencsés utat kívánt mindenkinek a hazautazáshoz.

A beszámolót készítette: Kenyeres Dénes ny. alezredes, a HOHE elnökségi tagja és a Bács-Kiskun Megyei Területi Szervezet vezetője.

Fotók: Burits Pál és Nagy László Gerő ny. ezr., HOHE tagok

Ratkay Zoltán Imre, HOHE vez. tag: Március 15.-e Mosonmagyaróváron

Városunkban március 15. ünnepét a hagyományokhoz híven a Vitézi Rend és a Honvéd Hagyományörző Egyesület helyi csoportja szervezte. De. 10 órakor a Mosoni Temetőben kezdődött a megemlékezés. A Piarista Gimnázium 10. oszt. tanulói adtak műsort, majd beszédet mondott Zsódi Viktor Sch.P., az iskola igazgatója. Ezt koszorúzás követte a '48-as honvédsíroknál. Délután 14 órától a Mofém Fúvózenekara fogadta a Múzeumkertbe érkező ünneplőket. Itt a Himnusz eléneklésével kezdődött a városi ünnep. Beszédet mondott Németh Zoltán, a Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés elnöke.

Szerepeltek zenés műsorral az Újhelyi Imre Ált. Isk. 6. osztályos tanulói. A Lajta Néptáncgyűttes közreműködésével a Toborzó táncszám emelte az ünnepség színvonalát. Kísért a Sárarany Népzenekar. Koszorúzott Dr. Nagy István agrárminiszter is, a HOHE nevében pedig Ivánczy István és Ratkay Zoltán Imre helyezte el a koszorút (melyekből több, mint 40 volt!) A Szózáttal fejeződött be ünnepi műsorunk.

(A fenti képet beküldte Guba István ny. ezredes.)

Új kiállítás a Magyar Királyi Csendőrség múltjáról

A Hevesi Helytörténeti Gyűjteményben új időszak kiállítás várta a látogatókat, melynek címe: "Életképek a csendőrség hétköznapjaiból..." hevesihirportal.hu

(Az eredeti beszámolót beküldte v. Kőrössy Zoltán, a MKCsBK kp. vezetője.)

A kiállítás 2022. február 14-én nyílt, emlékezve arra a 141 éve történt eseményre, amikor az uralkodó aláírásával szentesítette a magyar Országgyűlésben megszavazott törvényt (1881. évi II. és III. törvény) a Magyar Királyi Csendőrség felállításáról. A törvény hatvanöt éven át az ország közrendvédelmének legszilárdabb pillére volt.

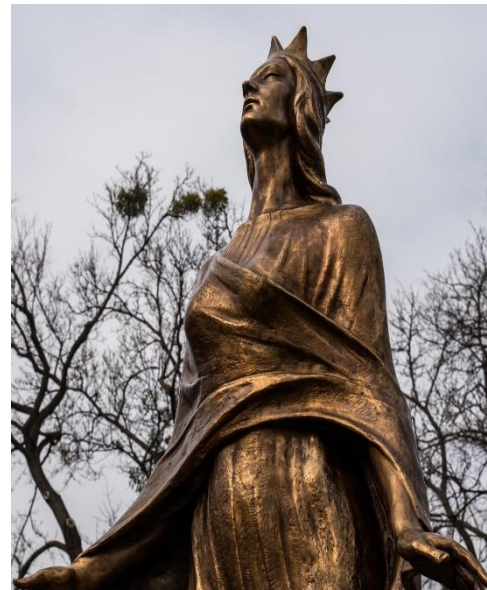
A kiállítás anyagát Veres Benedek hevesi magánygyűjtő kölcsönözte a kiállítás céljára. A megnyitó eseményen Sveiczter Sándor, Heves város polgármestere köszöntötte a résztvevőket, elismerve és megköszönve Veres Benedek gyűjtői tevékenységét. A kiállítást Tóth Csaba ny. rendőr ezredes, a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület elnöke nyitotta meg, ismertette a csendőrség kiemelkedő szerepét a rend fenntartásában és bemutatva az Egyesület mai tevékenységét. Az Egyesület több tagja csendőregyenruhában vett részt a rendezvényen.

A csendőrség Európa egyik leghatékonyabb testületének számított, kiemelkedő eredményességi mutatókkal. Ugyanakkor tevékenységüket ma is legendák veszik körül, melyek abból fakadnak, hogy 1945 után hosszú időn keresztül nem lehetett beszélni róla, feltárni múltjukat. A hozzájuk kötődő tárgyi emlékeket, dokumentumokat megsemmisítették vagy jobb esetben rejtegették a volt csendőrök családai. Napjainkban is jellemző, hogy arányaiban sok csendőr-relikvia van magánygyűjteményekben, illetve az is, hogy külföldről kerülnek haza csendőr-történeti emlékek.

A tárlaton nagy számban láthatunk festményeket a két világháború közötti korszakból. Benyovszky István, Garay Ákos, Markos Lajos, Zórád Ernő (Wallburg Egon) festők művészien örökítették meg a csendőrök szolgálatát és mindennapi életét. Az életképek gyakori témája a “portyázó” csendőrök alakja gyalog, lóháton vagy épp kerékpárral. A festményeken kívül ritka csendőrrelikviák is megtekinthetők a tárlaton, mint pl. csendőrlaktanyazománctábla, ezredesi kinevezés Ferenc József magyar nyelvű aláírásával, szolgálati emléklapok, vitézi adományozólevelek, járőrvezetői jelvények, Csendőrségi Lapok, fotófelvételek. A kiállítás 2022. április 30-ig volt megtekinthető.

Visszaállították a Ludovika Borbála-szobrát

„Nagy esemény történt a Ludovikán, hiszen visszakerült egy olyan szobor, amelyet annak idején, 1939 májusában avattak itt fel” – mondta Szent Borbála szobrának avatóján Csikány Tamás dandártábornok, tudományos rektorhelyettes a Ludovika Campuson március 17-én.

A Ludovika Főépület hátsó falánál álló Borbála-szobrot eredetileg Dabóczi Mihály erdélyi mester készítette 1939-ben, a háborús idők bronzhiánya miatt alumíniumból. Az alkotás Komló község Szent Borbáláról elnevezett római katolikus templomában található szobor másodpéldánya volt. A II. világháborút, majd a Ludovika Akadémia bezárását követően hasonló sorsa jutott, mint az Orczy-park többi szobra, amelyeket az ország különféle pontjaira szállítottak el. Dabóczi Mihály alkotása jelenleg a tápiószentmártoni Borostyán Idősek és Mozgáskorlátozottak Otthona parkjában található. E szobor bronzból készült másolatát alkotta meg Lestyán-Goda János szobrászművész, amely a Campus körút mellett kapott helyet a parkban.

Szent Borbála szobrának Deli Gergely rektor és Csikány dandártábornok általi leleplezését követően Markovics Milán Mór őrnagy, Tata város tábori lelkésze ismertette Szent Borbála legendáját. Ennek kapcsán hangsúlyozta, hogy a fennmaradt mítoszok mögöttes üzenete a fontos, hiszen „irányt mutat számunkra és irányt mutat azon katonák számára minden időben, akik ezt a hivatást választják”. Ezt követően imádság keretében megáldotta az alkotást.

Csikány Tamás kiemelte: a Nemzeti Közszerződési Egyetem alapítása óta kiemelt célkitűzés az egykori Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia hagyományainak őrzése, melyek közé tartozik a park területén egykor megtalálható, illetve az épületet egykor díszítő szobrok visszaállítása. Ennek szellemében Szent László, a gyalogság védőszentjének szobormásolata már elfoglalta méltó helyét az Orczy-parkban, készülöben van Szent Kristóf, a gyors csapatok patrónusának szobra, valamint a tervek között szerepel a Szent György-szobor másolatának szintén a Ludovika Campus területén történő elhelyezése is.

Szöveg: Sallai Zsófia, fotó: Halápi Katinka, beküldte: Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke

Május 31-én helyezték örök nyugalomra a Párizsban elhunyt szabadságharcos, Sujánszky Jenő hamvait a Fiumei úti Nemzeti Sírkertben

Sujánszky Jenő az 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharcnak az a katonája volt, aki az utolsó napig fegyverrel a kezében védte a hazát. A szabadságharc vérbefojtása után Franciaországba menekült, és a párizsi magyar emigráció egyik meghatározó alakjává vált. Az Ő nevéhez fűződik és elvitathatatlanul az Ő érdeme, hogy személyében a francia állami- és hadvezetés megismerhette a magyar szabadságharcosok minden erényét, ami lehetővé tette, hogy a párizsi Diadalívnél (Arc de Triomphe), a francia hősök szent emlékhelyén, ahol örökkön égő láng őrzi emléküket, minden évben egyetlen nemzetet, a magyart megilletően eljuttassák e nép, a magyar nép himnuszát, és koszorút helyeznek el a magyar hősök emlékére. Az utókor akkor lesz méltó emlékéhez, ha ezt a csodálatos hagyományt az azt megelőző Champs-Élysées-en zajló nemzeti zászlós magyar felvonulással egyetemben megőrzi. A Magyarok Világszövetsége azon lesz, hogy Sujánszky Jenőnek ez a nemes hagyatéka soha kárba ne vesszen. Nyugodjék békében, az örök Világosság fényeskedjék Neki. (MVSZ Sajtószolgálat)

Kenyeres Dénes nyá. alezredes beszámolója Kecskemétről: Március 15-ei ünnepek

A 2022. évi március 15-ei megemlékezéseket végre, a hős városban is járványügyi korlátozások nélkül lehetett megtartani. A hivatalos program a Himnusszal kezdődött a Városháza előtti Kossuth szobornál. A színvonalas műsorban közreműködött a Kecskeméti Táncgyűttes, a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar, a Kecskeméti City Balett, a Kecskeméti Városi Fúvószenekar és a Kiskun Huszár és Honvéd Hagyományőr Egyesület.

Az ünnepi beszédet dr. Szeberényi Gyula Tamás alpolgármester mondta. A szónok beszédében felidézte a márciusi fiatalok történelmi tetteit. „A márciusi ifjak elhitték, hogy ki kell kiáltani az igazságot, hangot kell adni a vágyaknak és csodákra leszünk képesek. A magyarok akkor, azon a napon és az azt követő másfél évben történelmi csodát vittek véghez: megteremtették a szabad hazát, példát mutatva ezzel egész Európának... Elértük a célt, amit a márciusi ifjak egykor kitűztek. Mi ebben az országban, városban szabadok vagyunk. Nekünk most nem harcolni kell, hanem élni az általuk megteremtett lehetőséggel.”- fejezte be gondolatait a szónok.

A jelenlévő szervezetek, egyesületek és testületek képviselői elhelyezték koszorúikat a Kossuth szobornál. A város nevében Szeberényi Gyula, Gaál József alpolgármesterek, a Történelmi Vitézi Rend képviselőjében vitéz Tiszavölgyi István, vitéz Béni Tibor, a HOHE és az 1956-os Magyar Nemzetőrség nevében e sorok írója, Kemény Gábor és Rózsa Zoltán nő. százados koszorúzott. A Szózat zárta az ünnepi rendezvényt.

Kecskeméten más helyszíneken is tartottak ünnepi műsorokat és színvonalas megemlékezést március 15-e alkalmából. A Nyíri erdőben lévő 1848-as Emlékhelynél ünnepi műsor és lovasbemutató volt, az Ifjúsági Házban Pilvax Kávéház működött, majd felcsendült a Kossuth nóta is.

Emlékezés II. Rákóczi Ferencre

A vezérlőfejedelem születésének 346. évfordulója alkalmából március 25-én Kecskeméten emlékezést és koszorúzást tartottak a Rákóczi út 18. számú épület falán 2017-ben állított Rákóczi emléktáblánál. A megemlékezés a Honismereti Egyesület és a HOHE területi szervezetei rendezésében történt. Székelyné Kőrösi Ilona köszöntötte a megjelenteket. Emlékező beszédet mondott Kenyeres Dénes nyá. Alezredes, a HOHE Kecskeméti Területi szervezet vezetője. A szónok beszédében felidézte a nagyságos fejedelem nagyszerű pályafutását és a Rákóczi-szabadságharc fontosabb eseményeit. De szólt a kuruc hadsereg szerveződéséről és dicsőséges harcairól, s a szabadságharc hanyatlásáról is. A szabadságharc a bukása ellenére kifejezte a magyarok szabadság szeretetét és a függetlenségéért vívott küzdelmét. Az emlékezés végén e sorok írója és Székelyné elhelyezték a koszorút az emléktábla alatt.

Könyvbemutató Kecskeméten

Kenyeres Dénes nyá. alezredes, a HOHE Kecskeméti Területi Szervezet elnöke összesen húsz könyvet írt nyugállományban töltött ideje során. A 20. jubileumi kötetének a címe: A Rákóczi- szabadságharc és Kecskemét. Ennek a könyvnek az ünnepélyes bemutatójára március 30-án, II. Rákóczi Ferenc fejedelem születésének évfordulójára is emlékezve, a Katona József Megyei Könyvtárban került sor. A nagyszámú érdeklődők közt jelen voltak a HOHE helyi szervezetének a tagjai is. A szerző röviden ismertette a hallgatósággal a Rákócziak küzdelmét, amelyet hazánk szabadságáért és függetlenségéért folytattak a 17-18. században. Természetesen szó esett a nyolc évig tartó szabadságharc fontosabb történéseiről is. Kötetlen beszélgetés és dedikálás zárta a könyvbemutatót.

Jobbulást kívánunk Goór György bajtársunknak (*1926), volt ausztráliai főcsoportvezetőnknek, lapunk gyakori szerzőjének, aki Sydney-ben a Szent Erzsébet Magyar Otthon lakója!

Pordány László nyugalmazott nagykövet: A Kormányzó emléke

Horthy Miklós halálának 65. évfordulója alkalmából emlékezzünk a legendás tengerészre, aki később a független Magyarország kormányzója volt közel negyedszázadon keresztül.

demokrata.hu

A magyar királyságnak történelme során – néhány kevésbé fontos és többnyire rövid ideig uralkodó személyt nem számítva – három kormányzója volt: *Hunyadi János*, *Kossuth Lajos* és *Horthy Miklós*. Hármójuk közül az első kettő egyértelműen és osztatlanul nemzeti hősként él a magyar történelmi tudatban, míg a harmadik, Horthy a legszélsőségesebb: a tisztelettől a gyűlöletig terjedő közmegejtés tárgya; utóbbi egyik példája, hogy még néhány évvel ezelőtt is meggyalázták egyik köztéri szobrát. Nem mindig volt ez így. Hivatalban töltött idejének végéig, tehát 1944-ig, amíg Magyarországon élt, a magyarok többsége szerette és tisztelte, bár voltak ellenzői is, de viszonylag kevesen, gyűlölködők pedig még kevesebben. Ez így is maradt azok körében, akik akkor, majd a háború után Nyugatra távoztak, zsidó honfitársaink többségét beleértve, szemben az itthoni hazug propagandával, amely szinte a háború vége utáni első percben megindult a kommunisták részéről, nácizmussal, fasizmussal, antiszemitizmussal és hasonlókkal vádolva Horthyt. Mindebből valójában semmi sem, sőt éppen az ellenkezője volt igaz, de vehemensen és sokáig vádolták, sőt bizonyos körökben vádolják ma is. Évtizedekig, a *Kádár*-rendszerben is tartott a hazudozás, a gyűlölködés, az agy mosás, terjesztve a felnövekvő fiatal generációk körében a tudatlanságot és féltetajékozottságot. Ennek érdekében semmilyen történelemhamisítástól nem riadtak vissza. Már akkor, a háború végétől kezdődően hazaárulóként, nemzetvesztőként emlegették Horthyt (aki döntően hozzájárult az ország területi és minden egyéb szempontból vett gyarapodásához.) Horthy teljes dehumanizálásával rendkívül sokat tettek az egységes nemzeti emlékezet általános fölszámolásáért.

Gyermekkoromban meglepetve szembesültem ezzel a propagandával, mert az ellenkezője volt mindannak, amit otthon a szüleimtől és a nagyszüleimtől hallottam és tanultam. Horthy neve és személye kirívó tárgya volt annak a tudat- és lélekrombolásnak, amelyet később kettős nevelésként emlegettek. Apám családi körben sokszor elmesélte, hogy első találkozása a kormányzóval nem volt kellemesnek mondható. Az 1930-as években történt, hogy egy vitézi avatóceremónián – melyen nagyapám I. világháborús hőstettének örököséként vett részt – fizikai sérülést szenvedett Horthytól. Nevének megfelelően a vitézzé fogadandók között a sor vége felé állt, és mire Horthy odáig ért, elfáradt. Így a protokollnak megfelelő vitézzé ütés – a gyakorlatban érintés – helyett apám vállára ejtette a nehéz kardot. Nagyobb baj nem történt, de nagyanyám sokáig borogatta az ütés helyét. Apám ennek ellenére egész életében a legnagyobb szeretettel, tisztelettel és elismeréssel beszélt a kormányzóról. Azt is kockáztatva, hogy mi, gyerekek elkotyogunk valamit az iskolában, ami állásvesztéssel vagy akár börtönnel is járhatott volna apámnak a Horthyt legjobban gyűlölő ötvenes években.

Évekkel később, 1957 februárjában, Horthy halálakor gyerekes nekrológféleséget írtam (életem egyik első írása volt), amit több példányban lemásoltam és kiragasztottam a házunkhoz közeli villanyoszlopokra. Nem tudtam, hogy a tűzzel játszom, és rosszabb esetben tönkretelhettem volna az egész családot. De nem szóltam senkinek, hogy én írtam, csupán fölhívtam rá apám figyelmét, amikor másnap arrafelé jártunk... Apám figyelmesen elolvasta, nem szólt egy szót

sem, és lehajtott fejjel továbbment. Jól tudta, hogy Horthyról csak rosszat szabad írni és mondani, vagy semmit. Erre én is rájöttem, és később sem szóltam sem neki, sem másnak. Horthy életútja – egyszerűsítve és részben talán önkényesen – három részre osztható. Az elsőben tengerész, a másodikban kormányzó, a harmadikban emigráns. Itt most javarészt az első kettőről lesz szó.

1886-ban fejezi be tanulmányait a fiumei tengerészakadémián. Így 18 évesen hadapródként kerül az osztrák–magyar flottához. Hamarosan számos, gyakran veszélyes expedícióban vesz részt, és gyorsan halad a ranglétrán. 1900-ban első osztályú hadnagy, 1909-ben korvettkapitány. Még ugyanebben az évben *Ferenc József* saját szárnysegédjének nevezi ki a fiatal tisztet. Ezt az állást rövid megszakítással öt évig tölti be. Végig megmarad katonának, aki nem politizál, de közvetlen tanúja a nagypolitikának, amelyről itt sokat tanult. Az I. világháború kitörésekor azonnal kéri fölmentését, hogy visszatérhessen a haditengerészethez. Itt lett háborús hős. 1915-ben vette át a Novara gyorscirkáló irányítását, fedélzetén számos haditettelt hajtott végre, melyek közül a legnagyobb és legfontosabb az otrantói csata volt. 1915. május 15-én itt, az Adria déli bejáratánál háromszoros túlerő ellen aratott győzelmet. A csatában maga is súlyosan megsebesült, de egészen eszmélete elvesztéséig folytatta a parancsnoklást, majd egy idő után magához tért, és fényes győzelemre vezette a csatát. A megsérült Novarát diadalmenetben vontatták be a Kotori-(Cattarói-)öbölbe, a flotta dél-adriai bázisára. Ez a győzelem osztatlan elismerést és széles körű ismertséget hozott Horthynak, aki az ellene harcoló hadihajók elsüllyesztése után a kor szellemének megfelelő lovagiasság nagyszerű példájaként a csata végén 35 ellenséges angol matrózt is kimentett a tengerből. 1918 elején már számos rangfokozatot átugorva admirális és az osztrák–magyar flotta főparancsnoka. Sajnos azonban nem sokáig. Az év végi összeomláskor neki kellett átadni a délszlávoknak a soha le nem győzött osztrák–magyar flottát.

Itthon zavaros és tragikus idők jártak. Tanácsköztársasággal, vörösterrorral, összeroppanással, román megszállással és Trianonnal. Közben Aradon, majd Szegeden szerveződött a nemzeti kormány. Horthyt fölkérték a még nem létező hadügyminisztérium vezetésére, ő pedig elfogadta, 1919 júniusában. Nagy erővel kezdte meg a hadsereg szervezését, másfél hónap múlva főparancsnok lett. Hadseregével kiszorította a vörösöket és az odáig előrenyomuló románokat a Dunántúlról. Ennek során zajlott a fehérterror, de nem ennek részeként, nem Horthy műve volt, mint ahogy utóbb teljesen igazságtalanul vádolták vele, és egyébként súlyosságában messze elmaradt a megelőző vörösterrorral szemben. A zavaros körülmények között ugyanis önálló különítmények garázdálkodtak, Horthy szándéka ellenére. Legalább egy esetben később börtönbe záratott egy tisztet, aki nem akadályozott meg egy törvénytelen kivégzést. Mindenütt igyekezett közbelépni, ahol törvényteleniséget és kihágást jelentettek neki. Miután a Dunántúl felszabadult és a románok kiűrtették Budapestet, 1919 novemberében Horthy a Nemzeti Hadsereg élén ünnepélyesen bevonult a fővárosba. Kedvenc fehér lován léptetett, útján végig hatalmas tömegek ujjongva fogadták és hősként ünnepelték. A Gellért szálló előtt megrendítő beszédet mondott, amelyben élesen elítélte a tanácsköztársaság bűneit és rombolását, de kifejezte a megbocsátás készségét is és „*a nemzeti reményekben tündöklő Budapest újjáépítését*”. Ez még azonban nem jelentette a Horthy-korszakot. Annak kezdete 1920 márciusára tehető, amikor Horthyt a Nemzetgyűlésben kormányzóvá választották, miután a másik két jelölt, *József* főherceg, valamint *Apponyi Albert* gróf visszamondta a jelöltséget. Horthy 141 szavazatból 131-et kapott, de gondolkodási időt kért és föltételeket fogalmazott meg. A később diktátort kiáltóknak: a diktátorokat általában nem választani szokták, azok pedig nem szoktak gondolkodási időt kérni és föltételeket szabni.

Rövid életű átmeneti kormányok után *gróf Bethlen István* lett a miniszterelnök, több mint egy évtizedre. Ez az évtized döntőnek bizonyult a Trianonban megcsönkített és pusztulásra ítélt ország föltámadásában. Gondoljuk meg: a háborúban a halottak száma több mint félmillió, a sebesülteké másfél, közel egymillió került fogságba, több százezren menekülnek az elszakított területekről az önmagát eltartani is alig képes csonka országba. A megmaradt területeket körbevették a kisanant ugrásra kész ellenséges államai... De Magyarország Bethlen irányításával és Horthy teljes támogatásával mégis talpra állt.

A harminc-egynéhány évvel ezelőtti rendszerváltás óta számos könyv és egyéb írás jelent meg a Horthy-rendszeréről. Ezek már nem a notórius hazudozás, gyalázkodás vagy éppen az elhallgatás szellemében taglalják a korszakot és benne Horthy szerepét (ld. pl. *Szálai Károly: A sátánizált Horthy*, 2018 vagy *Edgar von Schmidt-Pauli: Horthy Miklós*, 2019). Mindez azonban még messze nem elég ahhoz, hogy ellensúlyozza a sok évtizedes kártevést, és helyrehozza a nyomában létrejött hamis tudatot a magyarság teljes körében, ezért még további munkára van szükség a jövőben. Itt és most nem kezdenék ebbe bele, illetve nem folytatnám terjedelmi okok miatt, de néhány makacsul tovább élő súlyos dezinformációról esszen még néhány szó.

A fehérterrorról, főként ami Horthyt illeti, a korábbiakban már volt szó. Hasonló intenzitással merült föl az antiszemitizmus, illetve Horthy és a zsidóság viszonya. Az összes vádaskodással szemben Horthy amikor megtudta a vidéki deportálásokat, azonnal leállította őket, a pesti zsidókat pedig megmentette. *Hitler* éveken keresztül fokozódó nyomást gyakorolt rá, hogy csatlakozzon a nemzetközi méretű zsidótlanításhoz, ám ő ezzel szemben befogadta a hozzánk menekülő zsidókat, így módon és a Führer egyéb követeléseinek megtagadásával Magyarország még a háborúban is évekig a béke szigete és a zsidóság menedékhelye maradt. Azután is, hogy Szlovákiától Romániáig szinte mindenki teljesítette a náci követeléseket. Amelyeknek Horthy végig ellenállt egészen 1944 októberéig, a németek inváziója és *Szálasi* hatalomátvételéig, akit Horthyék előzőleg csak náci nyomásra engedtek ki a szegedi Csillagbörtönből. Nincs itt helyünk még felsorolni sem a ferdítéseket és hazudozásokat, legyen elég a legekleatásabb közvetett cáfolatuk: Portugáliában a száműzetésben a Horthy család megélhetését elsősorban tehető magyar zsidók biztosították.

Miklós fiának a Gestapo által történt elrablásakor, 1944. október 16-án írta alá Horthy a lemondását teljesen összetörve, miután nagyobbik fiát már korábban elvesztette a háborúban. Lemondása után a németek fegyveres kísérettel hurcolták Bajorországba. A győztes hatalmak nem állították bíróság elé a háború után, csupán tanúként hallgatták meg. Végül Estorilban, Portugáliában telepedett le megmaradt családtagjaival. Menye szerint sokáig bízott Magyarország feltámadásában. 1956 októberében látta a reményt utoljára felcsillanni. November 4-én, a szovjet betöréskor azonban végleg összetört, és hamarosan elvitte a halál, 1957. február 9-én. A rendszerváltozás után hazahozták a hamvait, és hatalmas tömeg jelenlétében újratemették szülővárosában, Kenderesen. Tíz évvel később újabb gyászünnepeket tartottak a tiszteletére, ismét hatalmas tömeg részvételével. Mindezek ellenére is tovább él különböző körökben a hamisítás és a hamis tudat. Jó lenne ebben is végre rendet tenni.

Hősök Napja Mosonmagyaróváron

A HOHE által szervezett mosonmagyaróvári Hősök-napi megemlékezés résztvevőinek egy csoportja. Ratkay Zoltán Imre csoportvezető kérésére beküldte Guba István ny. ezredes.

Borbás Erzsébet: Hősök Napi megemlékezés Nagytétényben

Május 29-én részt vettem a Nagytétényi Polgári Kör rendezésében megtartott Hősök Napi megemlékezésen. Rövid műsorban, méltó módon emlékeztek. Az ünnepség koszorúzással zárult. A műsor keretében Monostoriné Szelezcky Gabriella történelem-tanárnő olvasta fel írását, az alábbiakban olvashatják. Öröndetes, hogy lapunkban két mai fiatal is emlékezik a Hősök Napjára!

Emlékezés. Néhány hónappal ezelőtt a családi papírok között egy kicsiny boríték akadt a kezembe, régies írással, de még élesen látható korabeli lila tintával megcímezve. A címzett sem volt ismeretlen, de amikor kibontottam a levelet, akkor meglepődtem, hogy nem a nagyapám, hanem a dédapám levelét tartom a kezemben, amelyet 1915-ben a frontról küldött haza. 107 év múltával a kezemben tartottam egy darabka történelmet az I. világháborúból, a múltamból. A családjáért aggódó katona levele volt ez, melynek soraiból kiolvasható volt az életben maradás bizonytalansága Gorlicétől Doberdóig, s a család iránti aggodalom és mélyeséges szeretet.

Nem ismerhettem őt, de ez a levél s a benne írt sorok egy darabka kapcsolat lett számomra dédapámmal. Csak egy katona a Monarchia 20. honvéd gyalog-hadosztályából, de nekem A KATONA, nagybetűvel.

A tétényi emlékművön feljegyzett nevek, számunkra a háború katonái, hősei, de családjaiknak, leszármazottaiknak az apa, a nagyapa, a dédapa is. S minden név mögött ott egy történet a frontról, a csatákról, a küzdeni akarásról. Szükszavú levelek a családoknak, de hát a fontos az, hogy él, hogy a körülményekhez képest jól van. Katona, vitéz, hős, mely teljesíti a kapott parancsot, bármilyen nehéz legyen is az.

A nagytétényi Hősi Emlékmű

A szerencsések hazatértek családjaikhoz, folytatták a munkájukat, házat építettek, gyermekeket neveltek fel, élték a mindennapi életüket.

Sokan azonban nem térhettek haza. Távoli vagy ismeretlen helyen nyugszanak. A család nem járhatott ki emlékezni a sírjukhoz. Hősiesen harcoltak, mert katonák voltak, s a katona a legdrágábbért, a hazáért, ha kell a legdrágábbat, az életét adja.

Ahogy országszerte, úgy 1934-ben a nagytétényiek is méltó emlékművet állítottak a háborúban elesett katonáiknak. A márványtáblára vésett aranybetűk örökre hirdetik az itt élőknek, a hazaszeretetet és kötelesség példáját. Ezen a mai napon, a Hősök Vasárnapján, ne csak a nevekre emlékezzünk, hanem a katonára, az emberre.

Magyarország Alaptörvényének Nemzeti Hitvallásának soraival zárom megemlékező beszédem: *„Büszkéek vagyunk az országunk megmaradásáért, szabadságáért és függetlenségéért küzdő őseinkre.”*

HALÁLOZÁS

-özv. Dobolyi Árpádné Adrienne (Cleveland, majd Los Angeles) jelentése: “Kedves Gergő! Nem tudom, értesítettek-e, hogy **egy soproni hadapród, v. Mészáros Iván** (*Budapesten 1926. január 9.) április 12.-én elhunyt. A felesége, Zsuzsa már évekkel ezelőtt meghalt, jó barátnőm volt. Három lánya (egyikük elhunyt) és egy fia, és öt unokája van. Ivánnal telefonon beszélgettünk, sokat bridzseltünk is. Szeretettel üdvözlöm Kaliforniából, Adrienne” További részletek a hivatalos gyászjelentésből: A II. Vh. után két évet hadifogságban volt, s 1956-ban menekült el Magyarországról. Sikeres építőmérnökként dolgozott, 80 évesen vonult nyugalomba.

RÖVID HÍREK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**M. Szabó Miklós** akadémikusra, hadtörténészre, a **Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE)** jogelőd intézményének, a **Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem** volt rektorára, az **NKE rector emeritusára emlékeztek** a róla elnevezett díszterem átadásával, valamint emléktábla leleplezéssel és koszorúzással a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar (HHK) Dísztermében március 18-án. Az ünnepélyes eseményen részt vett Deli Gergely, az NKE rektora; Csikány Tamás dandártábornok, az NKE tudományos rektorhelyettese, a Magyar Tudományos Akadémia IX. Osztály Hadtudományi Bizottságának elnöke; Boda József nyugállományú nemzetbiztonsági vezérőrnagy, az NKE címzetes egyetemi tanára, a Tanácsadói Testület tagja; Boldizsár Gábor ezredes, a Honvédelmi Minisztérium Oktatási, Tudományszervező és Kulturális Főosztály főosztályvezetője; Pohl Árpád dandártábornok, az NKE HHK dékánja és Szabó Miklós nyugállományú r. alezredes, M. Szabó Miklós fia. (Beküldte Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke.)

-**v. Bornemissza György törzskapitány** (Kaposvár), lapunk olvasója, egy rövid személyes levél kíséretében elküldte szerkesztőségünknek a **Somogyország Vitézei** c. hírlevelük 2022 januári számát, melyeket köszönünk szépen!

-A Gulágokban Elpusztultak Emlékének Megörökítésére Alapítvány a kommunizmus áldozatainak emléknapja alkalmából konferenciát rendezett a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében. **Árvák, özvegyek, veszteségek, traumák – családtörténetek a GULAG és a Vörös Csillag árnyékában** címmel a transzgenerációs traumákat igyekszik feldolgozni a konferencia. (mno.hu)

-**A hazafiságra emlékeztet a száznapos ünnepség.** A 150 éves Magyar Honvéd Tisztképzés kerek évfordulójára is emlékeztek a tisztavatást száz nappal megelőzően tartott ünnepségen a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen. Benkő Tibor honvédelmi miniszter a nemzet szolgálatának felemelő élményéről beszélt, míg Deli Gergely rektor „a hazafíui kötelességteljesítésre” hívta fel az avatás előtt állók figyelmét, amire a Száznapos Ünnepség is emlékeztet.